

ZRZESZENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH ENERGETYKÓW

00-628 WARSZAWA
ul. Marszałkowska 21/25 lok. 76
Tel. (22) 825-26-64
Tel. (22) 875-94-88
Fax: (22) 875-95-14
E-Mail: zzze@zzze.pl
www.zzze.pl

BANK PEKAO S.A. o/Warszawa
90 1240 5963 1111 0000 4797 4625
NIP: 525-21-90-391
REGON: 016443179
KRS 123596

Warszawa 08.01.2019 r.
ZZZE 52/19

Zespół Trójstronny ds. Branży Energetycznej

SKARGA na działania dyskryminacyjne części pracodawców w sektorze energetycznym

Dotyczy: dyskryminacji w dialogu społecznym i rokowaniach części organizacji związkowych działających w:

- PGE S.A.
- PGE Dystrybucja S.A.
- ENERGA S.A.
- ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.

Wobec powtarzających się w Sektorze Energetyki naruszeń przepisów zbiorowego prawa pracy Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków przedstawia poniższe stanowisko:

Stan faktyczny

1. **W PGE S.A.** zawarto w dniu 21.11.2018r. Umowę – Porozumienie Transferowe na okoliczność przejścia zakładów pracy na innego pracodawcę w trybie art. 23¹ K.P. w zw. z art.26¹ ustawy o związkach zawodowych (dalej u.z.z.). Umowa ta zawiera także regulacje odnoszące się do sposobu prowadzenia dialogu społecznego w Grupie. Umowę podpisali reprezentanci koalicji pracodawców zbywających (dotychczasowych) i podmiot powiązany z nabywcą (kontrolujący), oraz po stronie związków zawodowych 12 przedstawicieli WRZPE (koalicja związków zawodowych przyjmująca nazwę Wspólnej Reprezentacji Związków Zawodowych Pracowników EC). Część organizacji związkowych reprezentujących pracowników objętych „przejściem” została wyłączona z rokowań, nie jest stroną Porozumienia i nie przysługują jej prawa do prowadzenia dialogu społecznego, równe prawom związków zawodowych, które do Porozumienia przystąpiły (Zał. nr 1)
2. **W PGE Dystrybucja S.A.** pracodawcy zawarli porozumienie ze wspólną reprezentacją organizacji związkowych (KODiO). Poza wskazaną wyżej reprezentacją związków

zawodowych, w Grupie tej funkcjonuje Rada Związków Zawodowych GK PGE reprezentująca wobec podmiotów decyzyjnych tysiące pracowników. Pomimo licznych próśb i wniosków Rada nie jest uwzględniana w dialogu społecznym (Załącznik nr 2).

3. **W ENERGA S.A.** funkcjonuje jedno Porozumienie zawarte przez większość organizacji związkowych (z wyjątkiem większości związków zawodowych działających w ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. o czym niżej) Pomimo przystąpienia do Porozumienia, część organizacji związkowych działających w Grupie ENERGA, skupiona w Kolegium Związków Zawodowych GK ENERGA jest pomijana w dialogu społecznym (Załącznik nr 3).
4. **W ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.** (spółce zależnej od ENERGA S.A. z dialogu społecznego wyłączono większość organizacji związkowych reprezentujących 60 % załogi przedsiębiorstwa. W chwili obecnej dochodzi do tak kuriozalnych sytuacji, że na rozmowy płacowe prowadzone w Gdańsku, z pominięciem pracodawcy zapraszany jest wyłącznie jeden związek zawodowy reprezentujący mniejszość pracowników. W rozmowach tych pomija się Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Ciągłego reprezentujący ponad 50 % załogi czy Związek Zawodowy Energetyków reprezentujący ponad 10 % załogi (Załącznik nr 4).

Wyżej opisane działania pracodawców naruszają art. 1 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych. Przepis ten stanowi, że „Organy państwowe, samorządu terytorialnego i pracodawcy obowiązani są traktować jednakowo wszystkie związki zawodowe”.

W doktrynie czytamy, że „organy państwowe, samorządowe, gospodarcze, pracodawcy i ich organizacje nie mogą w swojej działalności w żaden sposób preferować jednych związków i tym samym dyskryminować innych związków zawodowych. Z tego też względu na przykład pracodawca nie może faworyzować niektórych związków, poprzez przyznawanie im szerszych uprawnień i przywilejów, kosztem innych związków. Jakikolwiek faktyczne i formalnoprawne zróżnicowanie jako sprzeczne z komentowaną ustawą jest niedopuszczalne” (J. Żołyński, Ustawa o związkach zawodowych. Komentarz, LEX 2014, tezy do art. 1 ust. 3; podobnie K. W. Baran, Komentarz do ustawy o związkach zawodowych [w] Zbiorowe prawo pracy. Komentarz, WK 2016, teza 4 do art. 1). Podkreślić należy, że równość związków zawodowych nie jest li tylko zadekretowana na poziomie ustawy, lecz ma oparcie w przepisach Konstytucji RP (art. 12 i art. 59 ust. 1 w zw. z art. 32 Konstytucji RP). Wynika z nich, że wszyscy powinni mieć równe prawo do zrzeszania się, a zatem uprawnienia będące następstwem zrzeszenia się również nie powinny być bezzasadnie zróżnicowane. Zasadę równości (art. 32 ust. 1 zd. I Konstytucji RP) oraz zasadę niedyskryminacji (art. 32 ust. 2 Konstytucji RP) również można odnieść wprost do samych związków zawodowych.

Również orzecznictwo MOP wskazuje, że *“Zarówno organy rządowe jak i pracodawcy powinni powstrzymać się od jakiegokolwiek różnicowania organizacji związkowych (dyskryminacji)” (teza 343 z „Wolność Zrzeszania się. Zbiór rozstrzygnięć i zasad Komitetu Wolności Związkowej Zarządu Międzynarodowej Organizacji Pracy”, wyd.*

piąte - „*Freedom of Association. Digest of decisions and principles of the Freedom of Association Committee of the Governing Body of ILO*”).

Niezależnie od powyższego należy wskazać na art. 9 § 4 k.p. Przepis ten stanowi, że „*Postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów oraz statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy, naruszające zasadę równego traktowania w zatrudnieniu, nie obowiązują*”. Porozumienia dyskryminujące pracowników będących członkami związków zawodowych, które nie podpisały porozumień w ten sposób, że nie mogą oni skorzystać z prawa do informacji i konsultacji. Tymczasem kodeks pracy wyraźnie zabrania dyskryminacji pracowników z uwagi na przynależność związkową (art. 18[3a] § 1 oraz art. 11[3] k.p.). Co więcej, owa dyskryminacja stanowi skutek odmowy podpisania Porozumienia, a zatem jest pochodną aktywności związków zawodowych. Innymi słowy, członkowie niektórych związków są dyskryminowani za to, że te związki aktywnie występują w interesie pracowników. Dyskryminacja jest tu ewidentna.

W orzecznictwie SN dominuje pogląd, że sankcja nieobowiązania dotyczy tylko tego fragmentu normy, który – w sposób dyskryminujący - odbiera jakiejś grupie pracowników uprawnienie przyznane innym (wyr. SN z 12 września 2006 r., I PK 89/06, wyr. SN z 15 stycznia 2007 r. oraz I PK 183/16, wyr. SN z 17 marca 2016 r., III PK 82/15). W tej sytuacji należy uznać, że uprawnienia będą przysługiwać każdej organizacji związkowej, a nie tylko takiej, która jest stroną porozumienia.

Załącznik: od nr 1 do nr 4

Z poważaniem:

ZRZESZENIE
Związków Zawodowych Energetyków
PRZEWODNICZACY
Jerzy Wiertelak

K/O

1. Minister Energii
2. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
3. NSZZ Solidarność
4. OPZZ
5. FZZ
6. ZZZE – a/a